

Εβδομαδιαίο Δελτίο Οικονομικών Εξελίξεων

Διεύθυνση Οικονομικών Μελετών

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Αποτελεσματικότητα Αναπτυξιακού νόμου και Φορολογικής πολιτικής: Η Σημασία του Μόνιμου Χαρακτήρα των Μεταρρυθμίσεων και της Εμπροσθοβαρούς Εφαρμογής τους

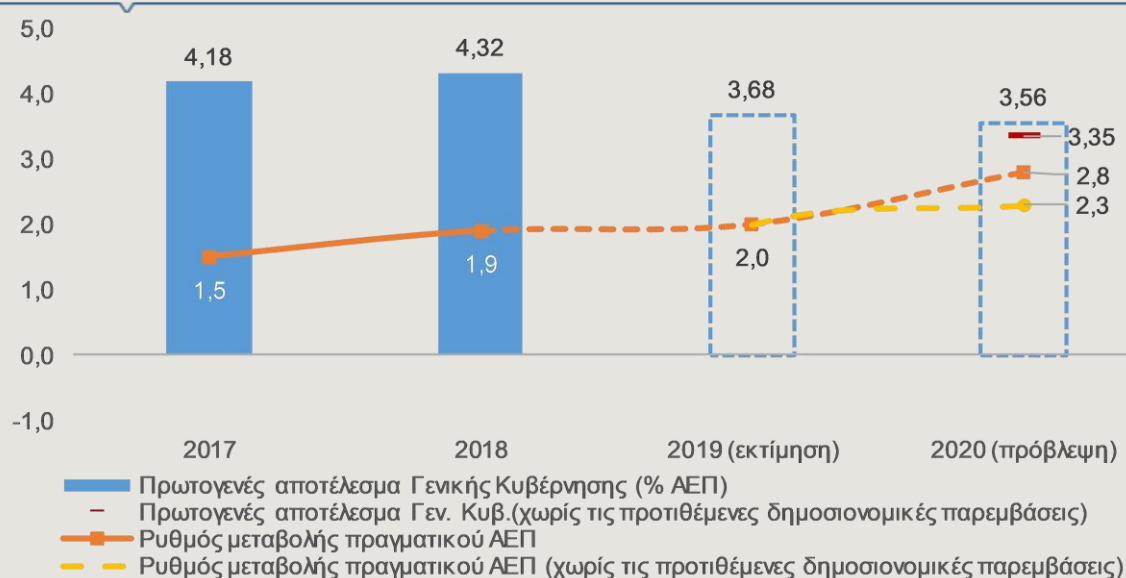
Το εγχείρημα αλλαγής του μίγματος δημοσιονομικής πολιτικής και η προσπάθεια ενίσχυσης του πλέγματος κινήτρων για επενδύσεις αποτέλεσαν τις πρώτες διαθρωπτικού χαρακτήρα παρεμβάσεις της νέας κυβέρνησης στην ελληνική οικονομία. Στη σύγχρονη θεωρία οικονομικής πολιτικής, συχνά διατυπώνονται δύο κύρια χαρακτηριστικά τα οποία εν πολλοίς προσδιορίζουν την αποτελεσματικότητα των εφαρμοζόμενων μεταρρυθμιστικών παρεμβάσεων:

Πρώτον, οι οικονομικές μονάδες, νοικοκυριά και επιχειρήσεις, να θεωρήσουν τις επερχόμενες μεταβολές στην οικονομική πολιτική ως μόνιμες και πλήρως εφαρμοζόμενες και κατά συνέπεια να τις ενσωματώσουν άμεσα και χωρίς καθυστέρηση στη λήψη των καταναλωτικών/αποταμιευτικών και επενδυτικών τους αποφάσεων.

Δεύτερον, ο χρονισμός της υιοθέτησης των μεταρρυθμίσεων σε σχέση με τον εκλογικό κύκλο συνιστά καθοριστική παράμετρο. Όπως αναφέρεται σε πρόσφατη μελέτη του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (World Economic Outlook, Οκτώβριος 2019, κεφάλαιο 3), στην οποία αξιοποιούνται δεδομένα από πολλές χώρες παγκοσμίως, μια αποτελεσματική υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων οφείλει να είναι εμπροσθοβαρής, δηλαδή να εφαρμοσθεί επιτυχώς στα πρώτα στάδια της συνολικής κυβερνητικής θητείας. Μετά την περίοδο αυτή, το πολιτικό κόστος που συνεπάγονται οι μεταρρυθμίσεις θεωρείται υψηλό, ιδιαίτερα όσο προσεγγίζεται η ημερο-

ΓΡΑΦΗΜΑ 1

Ρυθμός Οικονομικής Ανάπτυξης και Πρωτογενές Πλεόνασμα Γενικής Κυβέρνησης

Πηγή:
Υπουργείο
Οικονομικών,
Προσχέδιο
Κρατικού
Προϋπολο-
γισμού 2020,
Οκτώβριος 2019

Σημείωση:

Το πρωτογενές πλεόνασμα των ετών 2018 -2020 αποδίδεται σε όρους Ενισχυμένης Εποπτείας.

μηνία της επόμενης εκλογικής αναμέτρησης. Παράλληλα, η εμπροσθοβαρής εφαρμογή των μεταρρυθμιστικών παρεμβάσεων, δίδει τη δυνατότητα το θετικό τους αποτέλεσμα να είναι ορατό πριν από την έλευση του επόμενου εκλογικού κύκλου.

Επιπλέον, η επίσπευση της μεταρρυθμιστικής προσπάθειας, σε συνδυασμό με τη διατήρηση της δημοσιονομικής σταθερότητας, αποτελούν θετικό σήμα για τις διεθνείς αγορές, εξέλιξη που μπορεί να αποτελέσει έναν «επιταχυντή εμπιστοσύνης» που θα περιορίσει το κόστος δανεισμού για το ελληνικό Δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα και θα προωθήσει τα επενδυτικά σχέδια.

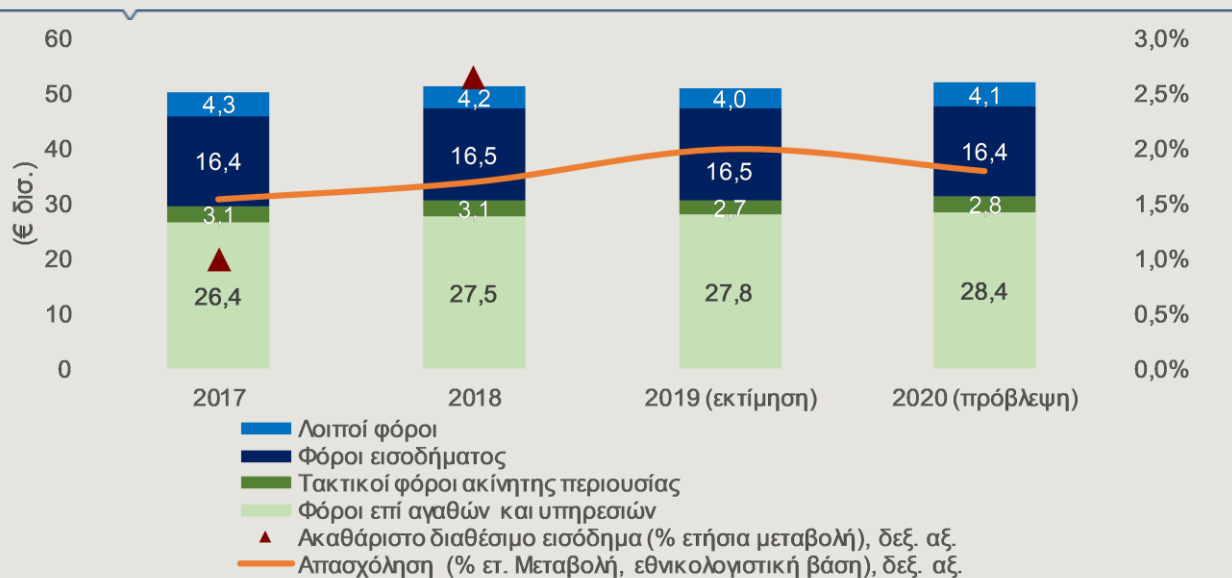
Εν μέσω ενός περιβάλλοντος υψηλών προσδοκιών, οι οποίες αποτυπώνονται στην ανοδική πορεία των δεικτών οικονομικού κλίματος, καθώς και της συρρίκνωσης του περιθωρίου αποδόσεων των κρατικών ομολόγων σε ιστορικά χαμηλό επίπεδο, η κυβέρνηση ανακοίνωσε το **Προσχέδιο Προϋπολογισμού** για το 2020, στο οποίο ενσωματώνεται το σύνολο των αλλαγών στη φορολογική πολιτική και το **Αναπτυξιακό Νομοσχέδιο**, ως μοχλό ενίσχυσης των επενδύσεων και της απασχόλησης.

Τα **κυριότερα σημεία του Προσχεδίου του Προϋπολογισμού** έχουν ως ακολούθως. Η πρόβλεψη για ρυθμό οικονομικής μεγέθυνσης 2,8% το 2020, λαμβάνοντας υπ' όψιν τις προτιθέμενες δημοσιονομικές παρεμβάσεις, προέρχεται κυρίως από την αύξηση των επενδύσεων και της ιδιωτικής κατανάλωσης. Οι δημοσιονομικές παρεμβάσεις που έχει ανακοινώσει η Κυβέρνηση, αποσκοπούν αφενός στην ενίσχυση της οικονομικής δραστηριότητας και της κοινωνικής ευημερίας και αφετέρου στον εξορθολογισμό των δαπανών της Γενικής Κυβέρνησης και τη διεύρυνση της φορολογικής βάσης. Οι παρεμβάσεις αυτές επομένως, διακρίνονται σε αναπτυξιακές και κοινωνικές (π.χ. χορήγηση επιδόματος €2.000 για κάθε παιδί που γεννιέται, μειώσεις των συντελεστών φορολογίας των επιχειρήσεων και των διανεμόμενων κερδών, αναστολή του ΦΠΑ στις νέες οικοδομές και του φόρου υπεραξίας ακινήτων για τρία χρόνια) και σε παρεμβάσεις βελτίωσης του δημοσιονομικού αποτελέσματος (π.χ. μέτρα προώθησης ηλεκτρονικών συναλλαγών, αύξηση εισπραξιμότητας εσόδων από ακίνητη περιουσία, επιτάχυνση επίλυσης δικαστικών υποθέσεων για φορολογικές διαφορές). Ως εκ τούτου, το πρωτογενές πλεόνασμα για το 2020 αναμένεται, σύμφωνα με το Προσχέδιο του Προϋπολογισμού, να διαμορφωθεί στο 3,56% του ΑΕΠ, έναντι 3,35% χωρίς την ενσωμάτωση των προτιθέμενων δημοσιονομικών παρεμβάσεων, ενώ η καθαρή συμβολή των νέων μέτρων στο ρυθμό οικονομικής μεγέθυνσης εκτιμάται σε 0,5 ποσοστιαίες μονάδες (Γράφημα 1).

Το ερώτημα που τίθεται όμως είναι **κατά πόσο ο ρυθμός μεγέθυνσης** που προβλέπεται στο Προσχέδιο του Προϋπολογισμού **είναι επιτεύξιμος** και φυσικά υπό ποιες προϋποθέσεις. Παρά τη συνεχιζόμενη επιβράδυνση της οικονομίας της Ευρωζώνης που ενδέχεται να επηρεάσει αρνητικά τις εξωτερικές συναλλαγές της χώρας, κυρίως όσον αφορά στο ισοζύγιο αγαθών και δευτερευόντως στο ισοζύγιο υπηρεσιών, ένας ισχυρός ρυθμός ανάπτυξης το 2020 είναι εφικτός. Τούτο δύναται να προκύψει ως αποτέλεσμα του εξορθολογισμού του μίγματος δημοσιονομικής πολιτικής (μείωση συντελεστών φορολογίας με παράλληλο έλεγχο δαπανών) και των παρεμβάσεων του Αναπτυξιακού Νόμου που τονώνουν την επενδυτική δαπάνη και ενισχύουν την παραγωγικότητα. Σημαντικοί καταλύτες για μια ισχυρή αναπτυξιακή δυναμική τα επόμενα έτη θα είναι, πρώτον, η επίτευξη επενδυτικής βαθμίδας του ελληνικού ομολόγου, ώστε

ΓΡΑΦΗΜΑ 2

Φορολογικά έσοδα, Διαθέσιμο Εισόδημα και Απασχόληση

Πηγή:
Υπουργείο
Οικονομικών,
Προσχέδια
Κρατικού
Προϋπολο-
γισμού 2019 και
2020, ΕΛΣΤΑΤ

να ενισχυθεί περαιτέρω η εμπιστοσύνη των αγορών στην ελληνική οικονομία και δεύτερον, η επιτυχία του σχεδίου αντιμετώπισης του προβλήματος των μη εξυπηρετούμενων δανείων, το οποίο θα ενισχύσει τη ρευστότητα της πραγματικής οικονομίας.

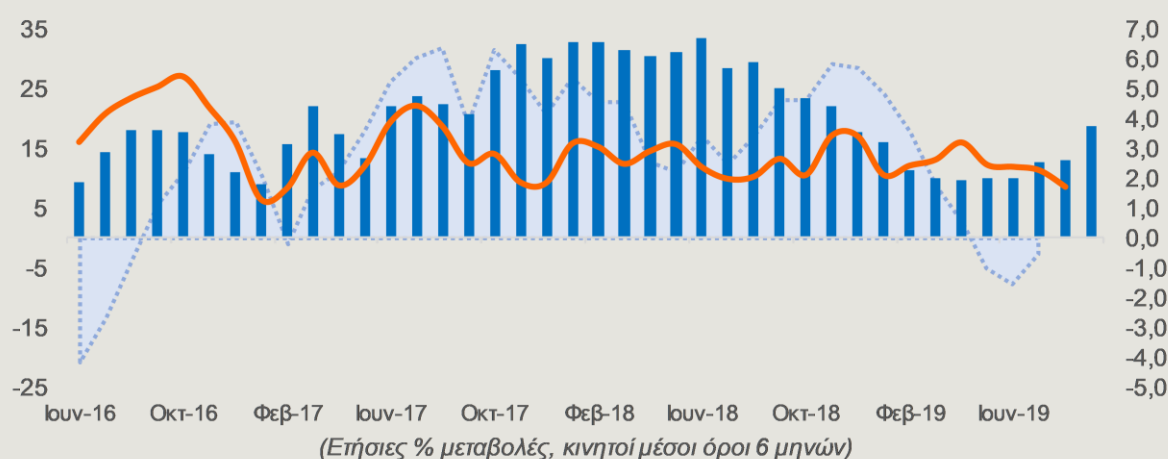
Η εκτίμηση του ρυθμού μεγέθυνσης που περιέχεται στο Προσχέδιο του Προϋπολογισμού υποστηρίζεται από το βελτιούμενο οικονομικό κλίμα στο δεύτερο εξάμηνο του τρέχοντος έτους, αλλά και από την ανοδική πορεία των δεικτών οικονομικής συγκυρίας, όπως η απασχόληση, το ακαθάριστο διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών (Γράφημα 2), η μεταποιητική παραγωγή, η οικοδομική δραστηριότητα και οι πωλήσεις αυτοκινήτων (Γράφημα 3). Στο Γράφημα 3, απεικονίζεται η πορεία των επιλεγμένων βραχυχρόνιων δεικτών οικονομικής συγκυρίας κατά τα τελευταία τρία χρόνια (κινητοί μέσοι όροι έξι μηνών των ετήσιων μεταβολών). Όπως φαίνεται στο γράφημα, οι πωλήσεις επιβατικών Ι.Χ. αυτοκινήτων, οι οποίες αποτελούν δείκτη καταναλωτικής ζήτησης, κινούνται σε ιδιαίτερα υψηλά επίπεδα. Συγκεκριμένα, αυξήθηκαν κατά 22,2% το 2017, 25,8% αντίστοιχα το 2018, ενώ συνεχίζουν την ανοδική τους πορεία και κατά τους πρώτους εννέα μήνες του 2019. Επιπλέον, η ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα, παρά το γεγονός ότι κατέγραψε πτώση το πρώτο τρίμηνο του 2019 (Γράφημα 3, γαλάζια περιοχή), βελτιώνεται από τον Απρίλιο κι έπειτα, παράλληλα με την ανάκαμψη της αγοράς ακινήτων, όπως αντανακλάται τόσο στην αύξηση των επενδύσεων σε ακίνητα, όσο και στην αύξηση των τιμών των ακινήτων (+13,1% και +6,3% αντίστοιχα, το πρώτο εξάμηνο του 2019). Τέλος, η μεταποιητική παραγωγή σημειώνει θετικούς ρυθμούς μεταβολής τα τελευταία τρία χρόνια (2017: +2,9%, 2018: +2,8%, 2019 εννέαμηνο: +1,5%), γεγονός που οφείλεται μεταξύ άλλων και στον εξαγωγικό προσανατολισμό του κλάδου.

Η **εισαγωγή του νέου Αναπτυξιακού Νόμου** είναι καίριας σημασίας για την επίτευξη υψηλού ρυθμού μεγέθυνσης, καθώς προβλέπει σημαντικές μεταρρυθμίσεις στις αγορές προϊόντων και περαιτέρω απλοποίηση των γραφειοκρατικών διαδικασιών στο επιχειρείν. Η **αξιόπιστη εφαρμογή** του είναι ακόμη μεγαλύτερης σημασίας. Οι επιχειρήσεις και οι διεθνείς επενδυτές πρέπει να **πεισθούν** ότι η μεταρρυθμιστική προσπάθεια διαμορφώνει **ένα μόνιμο** πλέον θεσμικό πλαίσιο κανόνων. Επιπλέον, η επιτάχυνση αδειών και εγκρίσεων για ορισμένα μεγάλα - σε όρους δαπάνης και απασχόλησης - έργα, ενισχύει την αξιοπιστία και την προσήλωση σε αυτήν την πολιτική.

Η νέα κυβέρνηση, προκειμένου να αξιοποιήσει το πολιτικό κεφάλαιο που διαθέτει, στην πρώιμη μετεκλογική περίοδο, τόσο στο εσωτερικό από τις επιχειρήσεις και τους πολίτες, όσο και στο εξωτερικό από τις αγορές και τους διεθνείς πιστωτές της χώρας, οφείλει να εφαρμόσει γρήγορα και αποτελεσματικά τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που περιλαμβάνονται στο νέο Αναπτυξιακό Νόμο. Στόχος είναι η διαμόρφωση ενός περιβάλλοντος φιλικού προς τις επενδύσεις, το οποίο θα οδηγήσει σε υψηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης, καθώς προβλέπει μία σειρά από αλλαγές που στοχεύουν στη μείωση της γραφειοκρατίας και την απλοποίηση των διαδικασιών που αφορούν σε αδειοδοτικά, περιβαλλοντικά και πολεοδομικά θέματα. Συγκεκριμένα, εισάγεται, μεταξύ άλλων, μια ευέλικτη διαδικασία πιστοποίησης αναφορικά με την έναρξη και την ολοκλήρωση της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης και αναδιατυπώνονται οι γενικές αρχές αδειοδότησης των επιχειρήσεων. Επίσης, σημειώνεται ότι πλέον θα απαιτείται έγκριση λειτουργίας ή εγκατάστασης βιομηχανικών μονάδων μόνο στις περιπτώσεις αποφυγής κινδύνων (περιβαλλοντικών,

ΓΡΑΦΗΜΑ 3

Βραχυχρόνιοι δείκτες Οικονομικής Συγκυρίας

⋯ Ιδιωτική Οικοδομική Δραστηριότητα σε όρους όγκου (μ3)
■ Επιβατικά Ι.Χ. αυτοκίνητα
— Δείκτης Μεταποιητικής Παραγωγής (δεξ. αξ.)

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

οικονομικών, δημοσίου συμφέροντος κ.ά.). Παράλληλα, δημιουργούνται νέες υποδομές, όπως ο ενιαίος ψηφιακός χάρτης και το εθνικό μητρώο υποδομών, οι οποίες προβλέπουν την καταγραφή των χαρακτηριστικών των κτιρίων και των εκτάσεων που συνδέονται με την άσκηση επενδυτικής ή κατασκευαστικής δραστηριότητας, καθώς και όλων των δημοσίων υποδομών και κτιρίων.

Η θέση ότι η **αναπτυξιακή δυναμική της χώρας τα επόμενα έτη θα στηριχθεί στον σχηματισμό παγίου κεφαλαίου και όχι στη ζήτηση από το εξωτερικό** αντικατοπτρίζεται επαρκώς στις εκτιμήσεις που ενσωματώνονται στο Προσχέδιο του Προϋπολογισμού. Συγκεκριμένα, η μεγέθυνση της οικονομικής δραστηριότητας το 2020 αναμένεται να προέλθει κυρίως από την αύξηση των επενδύσεων κατά 13,4% και ιδιαίτερα από την αύξηση των ιδιωτικών επενδύσεων (+15,8%), ενώ προβλέπεται ότι θα συνεχιστεί και η ανάκαμψη των δημοσίων επενδύσεων κατά 7,6%. Επίσης, σημαντική συμβολή θα έχει η ιδιωτική κατανάλωση, η οποία προβλέπεται να αυξηθεί κατά 1,8%, στηριζόμενη κυρίως στην εκτιμώμενη αποκλιμάκωση του ποσοστού ανεργίας στο 15,6% το 2020. Από την άλλη πλευρά, ο εξωτερικός τομέας της οικονομίας, αναμένεται να έχει οριακά αρνητική συμβολή, αφού η μεγέθυνση των επενδύσεων και της ιδιωτικής κατανάλωσης εκτιμάται ότι θα αυξήσει τις εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών (+5,2%), περισσότερο τις εξαγωγές (+5,1%).

Η **ταυτόχρονη επίτευξη ισχυρής αναπτυξιακής δυναμικής (2,8% ρυθμός μεγέθυνσης) και διασφάλισης δημοσιονομικής σταθερότητας και πειθαρχίας** (πρωτογενές πλεόνασμα 3,56% του ΑΕΠ) το 2020, μπορεί να διαμορφώσει τις συνθήκες για:

- (α) την αποκλιμάκωση του δημοσίου χρέους και τη διαμόρφωση μιας δυναμικής δανειακής στρατηγικής του ελληνικού Δημοσίου και
- (β) τον εξορθολογισμό των δημοσιονομικών στόχων στο μέλλον, σε συμφωνία με τους Ευρωπαίους εταίρους, εξέλιξη η οποία μπορεί να εξασφαλίσει το δημοσιονομικό χώρο που απαιτείται για την επίτευξη υψηλών και διατηρήσιμων ρυθμών ανάπτυξης.

Συγκεκριμένα, το χρέος της Γενικής Κυβέρνησης εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί το 2020 στο 167,8% του ΑΕΠ, από 173,3% του ΑΕΠ το 2019. Η δανειοδότηση του ελληνικού Δημοσίου μέσω των αγορών τα επόμενα έτη αναμένεται να αντικαταστήσει σταδιακά τα δάνεια με ομόλογα. Το ύψος των δαπανών για τόκους του χρέους της Κεντρικής Διοίκησης διαμορφώνεται περί το 3%-3,3% του ΑΕΠ.

Όπως αναφέρεται στο Προσχέδιο του Προϋπολογισμού, «οι μειωμένες δαπάνες τόκων τα τελευταία χρόνια οφείλονται στη μείωση του ύψους του δημοσίου χρέους, μετά την ανταλλαγή των ομολόγων (PSI) του Μαρτίου 2012 και την επαναγορά του Δεκεμβρίου 2012, τη μείωση των επιτοκίων των δανείων του μηχανισμού στήριξης και την αναβολή καταβολής τόκων για τα δάνεια που χορηγήθηκαν από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας». Επίσης, δεδομένων των υψηλών ταμειακών διαθεσίμων του ελληνικού Δημοσίου και των σχετικά περιορισμένων χρηματοδοτικών αναγκών του για το 2020, οι στόχοι της δανειακής στρατηγικής θα είναι: η διασφάλιση της εκδοτικής παρουσίας του ελληνικού Δημοσίου στις διεθνείς αγορές κεφαλαίων, η παροχή εκδόσεων υψηλής ρευστότητας, η μείωση των περιθωρίων δανεισμού του ελληνικού Δημοσίου, καθώς και η περαιτέρω διασφάλιση της συνέπειας της Ελλάδας, ως κρατικού εκδότη, η αναβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας αλλά και της εμπιστοσύνης της διεθνούς επενδυτικής κοινότητας.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΥΓΚΥΡΙΑ

Αγορά Εργασίας

Με βάση τα εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, ο αριθμός των απασχολούμενων τον Ιούλιο αυξήθηκε κατά 1,5% ή 59,6 χιλ. άτομα, σε ετήσια βάση, ενώ το ποσοστό ανεργίας υποχώρησε στο 16,9%, μειωμένο κατά 2,2 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με τον Ιούλιο του 2018 (19,1%). Το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε, για πρώτη φορά μετά τον Μάιο του 2011, κάτω από το επίπεδο των 17 ποσοστιαίων μονάδων (Γράφημα 5). Σε μηνιαία βάση, η ανεργία μειώθηκε οριακά (-0,2 εκατοστιαίες μονάδες), σε σύγκριση με το αναθεωρημένο προς τα πάνω ποσοστό του Ιουνίου (17,1%). Το χρονικό διάστημα Ιανουαρίου-Ιουλίου 2019, ο μέσος όρος του εποχικά προσαρμοσμένου ποσοστού ανεργίας διαμορφώθηκε στο 17,7%, μειωμένος κατά 2,1 εκατοστιαίες μονάδες σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2018.

Όσον αφορά τα επιμέρους χαρακτηριστικά της αγοράς εργασίας ως προς την ηλικία, το φύλο και τη γεωγραφική διάρθρωση, αυτά έχουν ως ακολούθως:

Η ανεργία μειώθηκε τον Ιούλιο σε όλες τις ηλικιακές ομάδες σε σύγκριση με τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους (Πίνακας 1). Η μεγαλύτερη μείωση, ίση με 4,9 εκατοστιαίες μονάδες, έχει καταγραφεί στην ηλικιακή ομάδα 15-24 ετών, στην οποία το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε στο 32,9%, παραμένοντας ωστόσο το υψηλότερο σε σύγκριση με τις υπόλοιπες ηλικιακές ομάδες. Σε σύγκριση με τον Ιούλιο του 2014, έτος κατά το οποίο η ανεργία στη χώρα βρισκόταν σε ιδιαίτερα υψηλό επίπεδο, η μεγαλύτερη πτώση της, η οποία έφθασε τις 17,3 ποσοστιαίες μονάδες, σημειώθηκε και πάλι στους νέους 15-24 ετών.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1
Ποσοστό Ανεργίας ανά Ηλικιακή Ομάδα και Φύλο, Ιούλιος 2014 - 2019

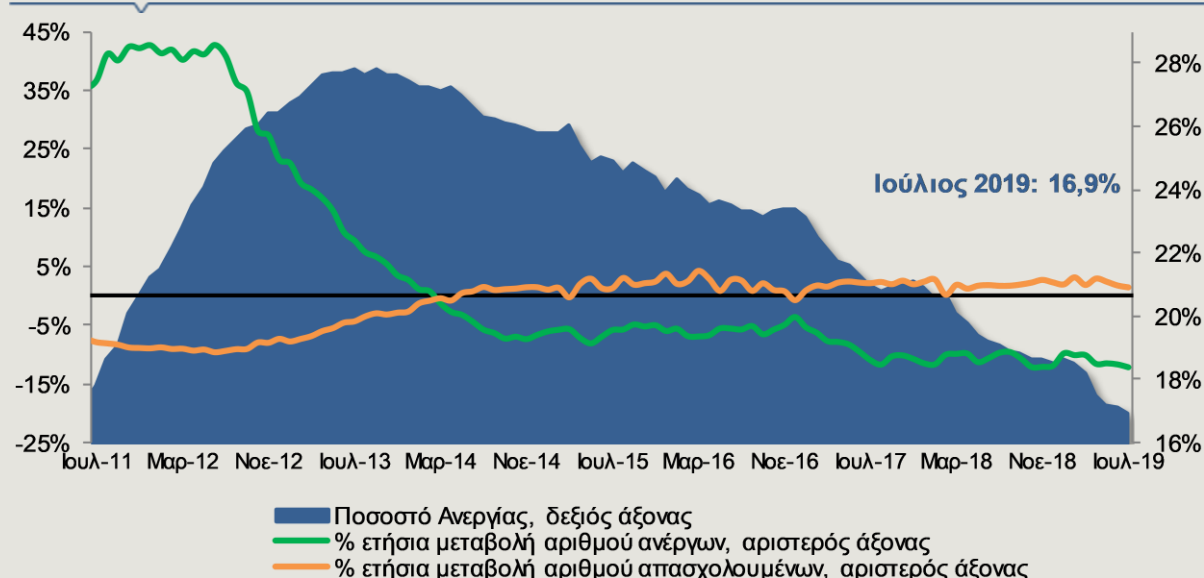
Ηλικιακές Ομάδες	2014	2015	2016	2017	2018	2019
15-24	50,2	49,0	43,8	41,4	37,8	32,9
25-34	35,4	32,1	29,6	26,4	24,2	22,8
35-44	22,8	22,6	20,3	18,9	17,3	14,3
45-54	20,7	20,1	19,5	16,7	16,0	14,3
55-64	16,6	16,8	18,6	17,8	14,9	14,2
Φύλο						
Άρρενες	23,4	21,6	19,6	17,6	15,1	13,7
Θήλειες	30,0	29,0	27,9	25,2	24,0	21,0
Σύνολο	26,3	24,9	23,3	21,0	19,1	16,9

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Ενώ τα ποσοστά ανεργίας ανδρών και γυναικών βαίνουν μειούμενα, η ανεργία μεταξύ των γυναικών εξακολουθεί να υπερβαίνει κατά πολύ την αντίστοιχη των ανδρών. Συγκεκριμένα, τον Ιούλιο του 2019, το ποσοστό ανεργίας των γυναικών διαμορφώθηκε στο 21,0%, έναντι του 13,7% των ανδρών.

Αναφορικά με τη γεωγραφική διάρθρωση κατά αποκεντρωμένη διοίκηση, η Κρήτη εξακολουθεί να εμφανίζει το χαμηλότερο ποσοστό ανεργίας (9,9%), ενώ η Ήπειρος-Δυτική Μακεδονία το υψηλότερο (20,3%). Στις υπόλοιπες αποκεντρωμένες διοικήσεις, τα ποσοστά ανεργίας διαμορφώθηκαν ως εξής: Αττική 16,8%, Μακεδονία-Θράκη 18,9%, Θεσσαλία-Στερεά Ελλάδα 16,9%, Πελοπόννησος, Δυτική Ελλάδα και Νησιά Ιονίου 17,4% και Νησιά του Αιγαίου 14,7%.

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με το πληροφοριακό σύστημα Εργάνη, το ισοζύγιο των ροών μισθωτής απασχόλησης κατά τους πρώτους οκτώ μήνες του 2019 ήταν θετικό και διαμορφώθηκε στις +284,9 χιλ. θέσεις εργασίας, αποτελώντας την υψηλότερη επίδοση πρώτου οκταμήνου έτους από το 2001 μέχρι σήμερα.

ΓΡΑΦΗΜΑ 5
Ετήσια (%) Μεταβολή του Αριθμού των Απασχολουμένων, των Ανέργων και Ποσοστό Ανεργίας

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Δείκτες Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ)

Ο Γενικός Δείκτης Τιμών Καταναλωτή, τον Σεπτέμβριο μειώθηκε κατά 0,1% σε σύγκριση με ένα χρόνο πριν, ενώ σε σχέση με τον Αύγουστο αυξήθηκε κατά 2,1%. Επιπλέον, ο δομικός πληθωρισμός, δηλαδή ο πληθωρισμός εξαιρουμένων των καυσίμων, των τροφίμων, των ποτών και του καπνού¹ διαμορφώθηκε στο +0,7%, σε ετήσια βάση.

Η πορεία του πληθωρισμού κατά τους πρώτους εννέα μήνες του 2019 (+0,3%) επηρεάστηκε θετικά από τις αυξήσεις των τιμών στις επικοινωνίες, τις μεταφορές και την υγεία, καθώς και στα ξενοδοχεία-καφέ-εστιατόρια. Σημειώνεται ότι κατά τη χρονική περίοδο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου του 2018 ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή είχε παρουσιάσει οριακή άνοδο κατά +0,5%.

Συγκεκριμένα, αρνητική επίδραση στη διαμόρφωση του Γενικού Δείκτη Τιμών Καταναλωτή, σε σύγκριση με τον ΔΤΚ του Σεπτεμβρίου του 2018, παρουσίασαν οι εξής ομάδες αγαθών (Γράφημα 6):

- «Διατροφή και Μη Αλκοολούχα Ποτά», κατά 2,1%, κυρίως λόγω της μείωσης των τιμών σε ψωμί και δημητριακά, νωπά ψάρια, τυριά, έλαια και λίπη, νωπά φρούτα, λαχανικά νωπά, διατηρημένα ή επεξεργασμένα, πατάτες, ζάχαρη-σοκολάτες-γλυκά-παγωτά, λοιπά τρόφιμα, καφέ-κακάο-τσάι, χυμούς φρούτων. Η μείωση αυτή αντισταθμίστηκε εν μέρει από την αύξηση των τιμών στα εξής αγαθά: κρέατα, γάλα νωπό πλήρες και γιαούρτι.
- «Διαρκή αγαθά-Είδη νοικοκυριού και υπηρεσίες», κατά 2,3%, λόγω της μείωσης των τιμών στα έπιπλα και διακοσμητικά είδη, τα υφαντουργικά προϊόντα οικιακής χρήσης, τις οικιακές συσκευές και επισκευές και τα είδη άμεσης κατανάλωσης νοικοκυριού.
- «Αναψυχή-Πολιτιστικές δραστηριότητες», κατά 1,7%, λόγω των μειωμένων τιμών σε οπτικοακουστικό εξοπλισμό, υπολογιστές και επισκευές.
- «Εκπαίδευση», κατά 0,2%, πρωτίστως λόγω της μείωσης των τιμών στα διδάκτρα δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.
- «Άλλα αγαθά και υπηρεσίες», κατά 0,3%, κυρίως λόγω της μείωσης των τιμών σε λοιπά είδη ατομικής φροντίδας, η οποία αντισταθμίστηκε μερικώς από την αύξηση των τιμών στα ασφάλιστρα οχημάτων.

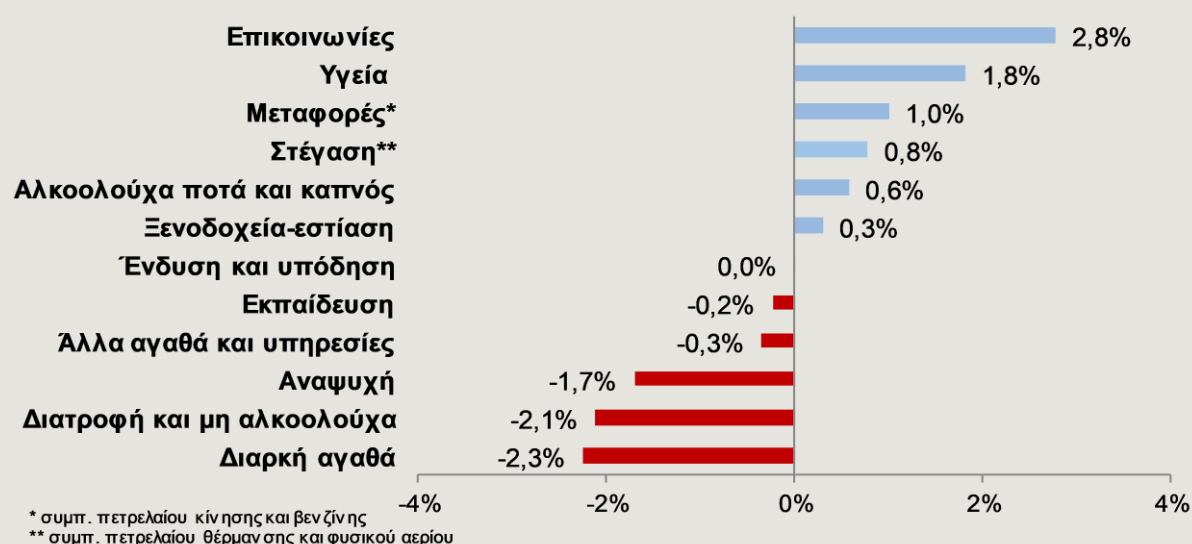
Η αποπληθωριστική επίδραση της μεταβολής των τιμών των ανωτέρω κατηγοριών προϊόντων στο Γενικό Δείκτη Τιμών ισούται με περίπου 0,7 εκατοστιαίες μονάδες.

Αντίθετα, θετική επίδραση στο δείκτη παρουσίασαν οι εξής κατηγορίες (Γράφημα 6):

- «Αλκοολούχα Ποτά και Καπνός», κατά 0,6%, πρωτίστως λόγω της αύξησης των τιμών στον καπνό.
- «Στέγαση», κατά 0,8%, κυρίως λόγω αύξησης των τιμών στο πετρέλαιο θέρμανσης, παρά τη μερική αντιστάθμιση λόγω της μείωσης των τιμών στον ηλεκτρισμό και το φυσικό αέριο.
- «Υγεία», κατά 1,8%, προερχόμενη κυρίως από τις αυξημένες τιμές στα φαρμακευτικά προϊόντα.

ΓΡΑΦΗΜΑ 6

Ετήσιες Μεταβολές Ομάδων Αγαθών και Υπηρεσιών Εθνικός ΔΤΚ, Σεπτέμβριος 2019

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

- «Μεταφορές», κατά 1,0%, λόγω της ανόδου των τιμών στα εισιτήρια αεροπορικών μεταφορών. Μέρος της αύξησης αυτής αντισταθμίστηκε από τη μείωση των τιμών στα καύσιμα και λιπαντικά.
- «Επικοινωνίες», κατά 2,8%, λόγω αύξησης των τιμών στις τηλεφωνικές υπηρεσίες.
- «Ξενοδοχεία-Καφέ-Εστιατόρια», κατά 0,3%, λόγω της ανόδου των τιμών στα εστιατόρια-ζαχαροπλαστεία-καφεενεία-κυλικεία και τις υπηρεσίες παροχής καταλυμάτων.

Η συνολική θετική συμβολή των ανωτέρω κατηγοριών στον πληθωρισμό υπολογίζεται σε περίπου 0,6 εκατοστιαίες μονάδες.

Τέλος, ο Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (Εν.ΔΤΚ)² αυξήθηκε οριακά τον Σεπτέμβριο κατά 0,2%, σε ετήσια βάση, έναντι αύξησης κατά 1,1% τον Σεπτέμβριο του 2018.

Βιομηχανική παραγωγή

Το πρώτο οκτάμηνο του 2019, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, ο γενικός δείκτης της βιομηχανικής παραγωγής αυξήθηκε κατά 0,7%, έναντι αύξησης κατά 1,1% το πρώτο οκτάμηνο του 2018. Η εξέλιξη αυτή αποδίδεται στην αύξηση της παραγωγής στους τομείς της μεταποίησης (+1,6%) και της παροχής νερού (+0,6%), ενώ μείωση παραγωγής το πρώτο οκτάμηνο του έτους κατέγραψαν οι κατηγορίες ορυχεία-λατομεία (-13,5%) και παροχή ηλεκτρικού ρεύματος (-1,0%).

Αναλυτικότερα, στη μεταποίηση, την περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου 2019, οι μισοί κλάδοι (12 στους 24) παρουσίασαν θετικό ετήσιο ρυθμό μεταβολής του δείκτη παραγωγής, ενώ 19 από αυτούς κυμαίνονται σε επίπεδο άνω των 100 μονάδων (έτος βάσης 2015=100) (Γράφημα 7). Οι πιο σημαντικοί, με βάση τη στάθμισή τους στο δείκτη της μεταποίησης, που παρουσίασαν θετικό ετήσιο ρυθμό μεταβολής στο πρώτο οκτάμηνο του 2019, ήταν οι κλάδοι των φαρμακευτικών προϊόντων (+26,7%), των χημικών προϊόντων (+7,2%), των ηλεκτρονικών υπολογιστών, ηλεκτρονικών και οπτικών προϊόντων (+27,1%), των προϊόντων από ελαστικό (καουτσούκ) και πλαστικές ύλες (+8,0%) και των προϊόντων καπνού (+30,8%). Ειδικά σε ό,τι αφορά τα προϊόντα καπνού, σημειώνεται ότι η αύξηση της παραγωγής του πρώτου οκταμήνου του 2019 είναι αξιοσημείωτη, αλλά το αντίστοιχο διάστημα του 2018 είχε καταγραφεί σημαντική μείωση κατά 21,2%, σε ετήσια βάση. Αντίθετα, μείωση της παραγωγής στο πρώτο οκτάμηνο του 2019, σε ετήσια βάση, παρουσίασαν κλάδοι όπως τα παράγωγα πετρελαίου (-6,9%), τα μη μεταλλικά ορυκτά προϊόντα (-4,9%) και η χαρτοποιία (-4,6%).

ΓΡΑΦΗΜΑ 7

Ετήσια Μεταβολή του Δείκτη Παραγωγής σε Επιλεγμένες Μεταποιητικές Βιομηχανίες, Ιαν.-Αυγ.2019

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Ιδιωτική Οικοδομική Δραστηριότητα

Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, το επτάμηνο Ιανουαρίου-Ιουλίου του 2019, η ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα στη χώρα αυξήθηκε κατά 4,9% σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2018, με βάση τον αριθμό των εκδοθεισών οικοδομικών αδειών, ενώ μειώθηκε κατά 0,4% ως προς την επιφάνεια και κατά 1,4% σε όρους όγκου οικοδομικής δραστηριότητας.

Αναλυτικότερα, κατά το εξεταζόμενο διάστημα εκδόθηκαν 9.026 άδειες οικοδομής, οι οποίες αντιστοιχούν σε 1.832,1 χιλ. τετραγωνικά μέτρα και 7.850,0 χιλ. κυβικά μέτρα. Από τις 13 Περιφέρειες της χώρας, οι 8 σημείωσαν θετική ετήσια μεταβολή, σε όρους όγκου οικοδομικής δραστηριότητας, με τη μεγαλύτερη αύξηση να καταγράφεται στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη (101,9%), ακολουθούμενη από εκείνες της Δυτικής Μακεδονίας (38,6%), της Κρήτης (23,8%) και της Ηπείρου (22,0%), ενώ στην Αττική σημειώθηκε ήπια άνοδος (3,8%). Αντίθετα, οι μεγαλύτερες ετήσιες αρνητικές μεταβολές σημειώθηκαν στις Περιφέρειες Πελοποννήσου (-37,9%), Ιονίων Νήσων (-37,4%) και Στερεάς Ελλάδας (-31,9%). Επιπλέον, από τις 9.026 νέες άδειες, σχεδόν οι μισές (47,5%) εκδόθηκαν στις περιφέρειες Αττικής (2.059), Κεντρικής Μακεδονίας (1.355) και Νοτίου Αιγαίου (876).

Τέλος, όσον αφορά τις επιχειρηματικές προσδοκίες στις ιδιωτικές κατασκευές, σύμφωνα με τα στοιχεία της DG-ECFIN και του IOBE, ο σχετικός δείκτης τον Σεπτέμβριο υποχώρησε σε σχέση με τον Ιούλιο, κινούμενος στις 59,8 μονάδες (από 76,0 μον.), σε ελαφρώς υψηλότερο επίπεδο σε σχέση με τον Σεπτέμβριο του 2018 (58,9 μον.). Η πτώση του Σεπτεμβρίου προέρχεται από τη σημαντική επιδείνωση των προβλέψεων για την απασχόληση του κλάδου, καθώς οι εκτιμήσεις για τις προγραμματισμένες εργασίες ανήλθαν σε υψηλότερο επίπεδο.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Επιβραδύνεται ο ρυθμός ανάπτυξης της παγκόσμιας οικονομίας στο χαμηλότερο επίπεδο μετά τη χρηματοπιστωτική κρίση

Αναθεώρηση επί τα χείρω των προβλέψεων του ΔΝΤ για την παγκόσμια οικονομία

Ο ρυθμός αύξησης της παγκόσμιας οικονομικής δραστηριότητας παραμένει αδύναμος μετά την απότομη επιβράδυνση των τελευταίων τριών τριμήνων του 2018 και παρότι σταθεροποιήθηκε στο πρώτο εξάμηνο του 2019. Η παγκόσμια οικονομία καταγράφει μια συγχρονισμένη επιβράδυνση με αποτέλεσμα το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) στην πρόσφατη οικονομική του έκθεση, World Economic Outlook (WEO), να προβεί σε υποβάθμιση της ανάπτυξης για το 2019 σε 3,0%, από 3,3% που προέβλεπε τον περασμένο Απρίλιο.

Σύμφωνα με το διεθνή οργανισμό, η επιβράδυνση της παγκόσμιας ανάπτυξης αποδίδεται στην αύξηση των εμπορικών δασμών και των γεωπολιτικών εντάσεων. Ειδικότερα, εκτιμάται ότι οι εμπορικές αντιπαράθεσεις μεταξύ των ΗΠΑ και της Κίνας θα μειώσουν σωρευτικά το παγκόσμιο ΑΕΠ κατά 0,8% μέχρι το 2020. Αναλυτικότερα, η παγκόσμια οικονομία αναμένεται να αναπτυχθεί κατά 3,0% το 2019 σημειώνοντας σημαντική πτώση των ρυθμών ανάπτυξης έναντι της περιόδου 2017-18 στις αναπτυσσόμενες αλλά και στις προηγμένες οικονομίες. Εκτιμάται δε ότι θα ενισχυθεί με ταχύτερο ρυθμό το 2020 (3,4%) η οποία θα επιταχυνθεί έτι περαιτέρω την περίοδο 2021-24. Επιπροσθέτως, η οικονομική ανάπτυξη επηρεάζεται αρνητικά από ειδικούς παράγοντες σε πολλές αναδυόμενες οικονομίες, αλλά και από διαρθρωτικούς παράγοντες, όπως η χαμηλή αύξηση της παραγωγικότητας και η δημογραφική γήρανση, στις προηγμένες οικονομίες.

Αξίζει να επισημανθεί ότι, σε αντίθεση με τη συγχρονισμένη οικονομική επιβράδυνση, η ανάκαμψη δεν θα λάβει χώρα παράλληλα σε όλες τις περιοχές της υδρογείου και παραμένει επισφαλής. Η αδυναμία της ανάπτυξης οφείλεται στην απότομη επιδείνωση της μεταποιητικής δραστηριότητας και του παγκόσμιου εμπορίου, εξαιτίας των υψηλών δασμών και της παρατεταμένης αβεβαιότητας στην εμπορική πολιτική η οποία επιδρά αρνητικά στις επενδύσεις και στη ζήτηση για κεφαλαιουχικά αγαθά. Επιπρόσθετα, η πτώση της παραγωγής της αυτοκινητοβιομηχανίας αντανάκλα τόσο τα προβλήματα στις αλυσίδες εφοδιασμού, όσο και τις επιδράσεις στη ζήτηση - η λήξη των φορολογικών κινήτρων στην Κίνα, η προσαρμογή στα νέα πρότυπα

εκπομπών στη Ζώνη του Ευρώ - καθώς και πιθανές αλλαγές στα καταναλωτικά πρότυπα. Συνολικά, η αύξηση του όγκου του εμπορίου κατά το πρώτο εξάμηνο του 2019 μειώθηκε κατά 1%, ήτοι το ασθενέστερο επίπεδο από το 2012.

Σε αντίθεση με την εξαιρετικά αδύναμη παραγωγή και το εμπόριο, ο τομέας των υπηρεσιών συνεχίζει να αναπτύσσεται σχεδόν σε ολόκληρο τον κόσμο, συμβάλλοντας στην ενίσχυση της απασχόλησης, καθώς και στην αύξηση των μισθών και της κατανάλωσης στις προηγμένες οικονομίες. Ωστόσο, αξίζει να επισημανθεί ότι υπάρχουν ενδείξεις στις Ηνωμένες Πολιτείες και στη Ζώνη του Ευρώ ότι ο τομέας των υπηρεσιών αρχίζει να εξασθενεί.

Η νομισματική πολιτική διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο στη στήριξη της αναπτυξιακής διαδικασίας. Λόγω της έλλειψης πληθωριστικών πιέσεων και της αποδυνάμωσης της οικονομικής δραστηριότητας, οι μεγάλες κεντρικές τράπεζες ενήργησαν κατάλληλα για το μετριασμό των κινδύνων μείωσης της ανάπτυξης. Σύμφωνα με το ΔΝΤ, ελλείψει τέτοιων νομισματικών κινήσεων, η παγκόσμια ανάπτυξη θα ήταν χαμηλότερη κατά 0,5 εκατοστιαίες μονάδες τόσο στο 2019, όσο και στο 2020.

Στις προηγμένες οικονομίες, ο ρυθμός μεγέθυνσης αναθεωρήθηκε προς τα κάτω, σε 1,7% για το 2019 (έναντι 2,3% το 2018), ενώ αναμένεται να παραμείνει σε αυτό το επίπεδο και το 2020. Το ευνοϊκό κλίμα στις αγορές εργασίας και οι αναπτυξιακές πολιτικές συμβάλλουν στην αντιστάθμιση των αρνητικών επιπτώσεων από την ασθενέστερη εξωτερική ζήτηση σε αυτές τις οικονομίες.

Η ανάπτυξη στις αναδυόμενες και αναπτυσσόμενες οικονομίες αναθεωρήθηκε επίσης, στο 3,9% για το 2019 (σε σύγκριση με 4,5% το 2018), εξαιτίας της αβεβαιότητας για το εμπόριο, τις ακολουθούμενες εσωτερικές πολιτικές και τις διαρθρωτικές αδυναμίες στην Κίνα (Γράφημα 8).

Η βελτίωση της παγκόσμιας ανάπτυξης, το 2020, οφείλεται κατά κύριο λόγο στις αναδυόμενες και στις αναπτυσσόμενες οικονομίες, οι οποίες σύμφωνα με το ΔΝΤ θα σημειώσουν ανάκαμψη της οικονομικής δραστηριότητας στο 4,6%. Περίπου το ήμισυ αυτής της ανάκαμψης σχετίζεται με την οικονομική επίδοση στις αναδυόμενες οικονομίες, όπως η Αργεντινή, το Ιράν και η Τουρκία, ενώ το υπόλοιπο της ανάκαμψης αποδίδεται στις χώρες όπου η ανάπτυξη επιβραδύνθηκε σημαντικά το 2019 σε σχέση με το 2018, όπως η Βραζιλία, η Ρωσία και η Σαουδική Αραβία. Ωστόσο, η αβεβαιότητα γύρω από τη δυνατότητα ανάπτυξης των αναδυόμενων και ανεπτυγμένων οικονομιών παραμένει, όταν μεγάλες οικονομίες, όπως των Ηνωμένων Πολιτειών, της Ιαπωνίας και της Κίνας, αναμένεται να επιβραδυνθούν περαιτέρω το 2020.

Η κλιμάκωση των κινδύνων

Ωστόσο δεν εκλείπουν οι κίνδυνοι για την ανάπτυξη. Οι αυξημένες εμπορικές και γεωπολιτικές εντάσεις, συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων που συνδέονται με το Brexit, θα μπορούσαν να διαταράξουν περαιτέρω την οικονομική δραστηριότητα και να εκτροχιάσουν την ήδη εύθραυστη ανάκαμψη στις αναδυόμενες οικονομίες και στη Ζώνη του Ευρώ. Στην περίπτωση αυτή, θα μπορούσαμε να οδηγηθούμε σε μια απότομη αλλαγή του επιπέδου του επενδυτικού κινδύνου, στην εμφάνιση χρηματοπιστωτικών διαταραχών και στην αναστροφή των ροών κεφαλαίων προς τις αναδυόμενες οικονομίες. Στις προηγμένες οικονομίες, ο χαμηλός πληθωρισμός θα μπορούσε να εδραιωθεί και να περιορίσει περαιτέρω τον τρόπο άσκησης της νομισματικής πολιτικής στο μέλλον, επηρεάζοντας την αποτελεσματικότητά της.

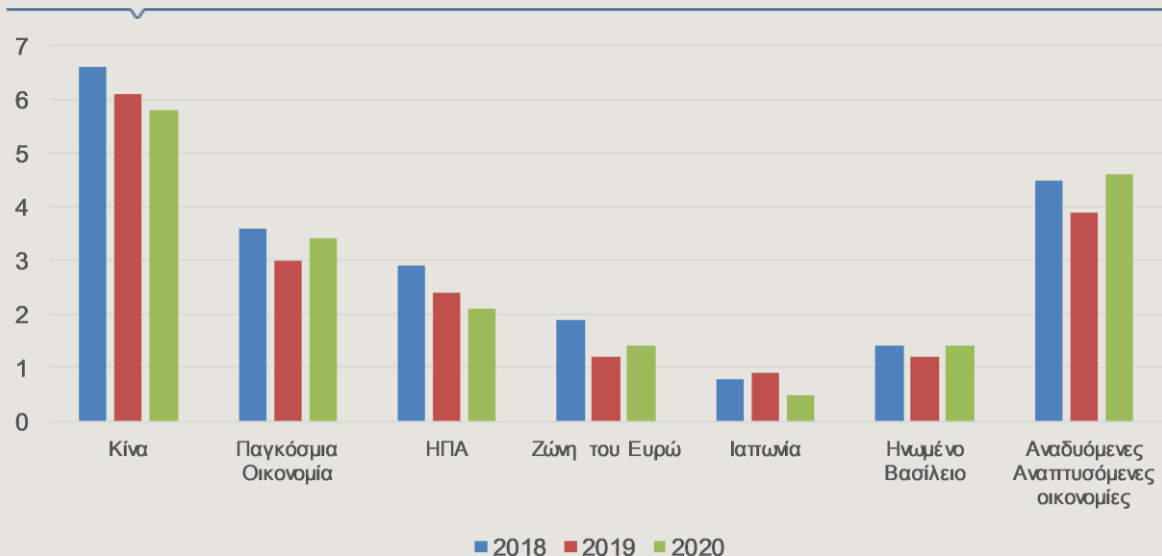
Προτάσεις πολιτικής από το ΔΝΤ για την αναζωογόνηση της οικονομικής ανάπτυξης

Οι υπεύθυνοι χάραξης των εθνικών πολιτικών, προκειμένου να τονώσουν την οικονομική ανάπτυξη, πρέπει να περιορίσουν τους εμπορικούς δασμούς και τις γεωπολιτικές εντάσεις. Αυτού του είδους οι ενέργειες μπορούν να συμβάλουν στην τόνωση της εμπιστοσύνης και στην αναζωογόνηση των επενδύσεων, της μεταποίησης και του εμπορίου.

Στοχεύοντας στην αντιμετώπιση των κινδύνων για την ανάπτυξη και την αύξηση του δυναμικού προϊόντος, η οικονομική πολιτική θα πρέπει να στηρίζει την οικονομική δραστηριότητα με έναν ισορροπημένο τρόπο. Η νομισματική πολιτική θα πρέπει να τυχάνει δημοσιονομικής στήριξης, όπου υπάρχει διαθέσιμος δημοσιονομικός χώρος. Χώρες όπως η Γερμανία και η Ολλανδία θα πρέπει να επωφεληθούν από τα χαμηλά επιτόκια δανεισμού για επενδύσεις σε κοινωνικά κεφάλαια και κεφάλαια υποδομής. Ωστόσο, στην περίπτωση που η ανάπτυξη επιδεινωθεί σε σημαντικό βαθμό, μπορεί να απαιτηθεί μια διεθνώς συντονισμένη δημοσιονομική αντιμετώπιση, προσαρμοσμένη στις συνθήκες της εκάστοτε χώρας.

Η Έκθεση του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου προτείνει οι χώρες να προβούν σε διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις για την αύξηση της παραγωγικότητας, τη βελτίωση της ανθεκτικότητας και τη μείωση των ανισοτήτων. Οι χώρες πρέπει να συνεργαστούν για την αντιμετώπιση σημαντικών ζητημάτων, όπως οι κίνδυνοι από την κλιματική αλλαγή, οι κίνδυνοι στον κυβερνοχώρο, η φοροαποφυγή και η φοροδιαφυγή,

καθώς και οι ευκαιρίες και οι προκλήσεις των αναδυόμενων χρηματοπιστωτικών τεχνολογιών.

ΓΡΑΦΗΜΑ 8
ΔΝΤ: Προβλέψεις ΑΕΠ (%)

Πηγή:
IMF WEO
October 2019

ΗΠΑ

Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ)

Σύμφωνα με τα μη εποχικά διορθωμένα στοιχεία, τον Σεπτέμβριο, ο πληθωρισμός διαμορφώθηκε στο 1,7%, σε ετήσια βάση, για δεύτερο διαδοχικό μήνα, παραμένοντας σε ένα εύρος μεταξύ 1,5%-2,0%, από τα τέλη του προηγούμενου έτους. Η αύξηση του ΔΤΚ οφείλεται κυρίως στην αύξηση των τιμών των υπηρεσιών ιατρικής φροντίδας (+4,4%, ετήσια μεταβολή) και των τιμών των ενοικίων κατοικίας (+3,5%, ετήσια μεταβολή), ενώ αποπληθωριστικά επέδρασε η μείωση των τιμών της ενέργειας (-4,8%, ετήσια μεταβολή). Επιπρόσθετα, ο δομικός πληθωρισμός (ΔΤΚ εξαιρουμένων των τιμών τροφίμων και ενέργειας), τον Σεπτέμβριο, διατηρήθηκε στο 2,4%, επίδοση που αποτελεί την υψηλότερη από τον Ιούλιο του 2018 (Γράφημα 9).

Ο πληθωρισμός αναμένεται να διατηρηθεί στα τρέχοντα επίπεδα τους επόμενους μήνες, καθώς:

α) Η μέση τιμή του αργού πετρελαίου Brent άμεσης παράδοσης αυξήθηκε κατά \$4/βαρέλι τον Σεπτέμβριο έναντι του προηγούμενου μήνα, σύμφωνα με την Energy Information Association-EIA (Οκτώβριος 2019), εν μέσω έντονων διακυμάνσεων που ακολούθησαν την επίθεση στις πετρελαϊκές εγκαταστάσεις της Aramco στην Σαουδική Αραβία. Η EIA αναμένει ότι η τιμή Brent θα διαμορφωθεί κατά μέσο όρο στα \$63,4/βαρέλι το 2019 και στα \$59,9/βαρέλι το 2020. Όσον δε αφορά την τιμή του αργού πετρελαίου West Texas Intermediate (WTI), η EIA εκτιμά ότι θα διαμορφωθεί στα \$56,3/βαρέλι το 2019 και στα \$54,4/βαρέλι το 2020.

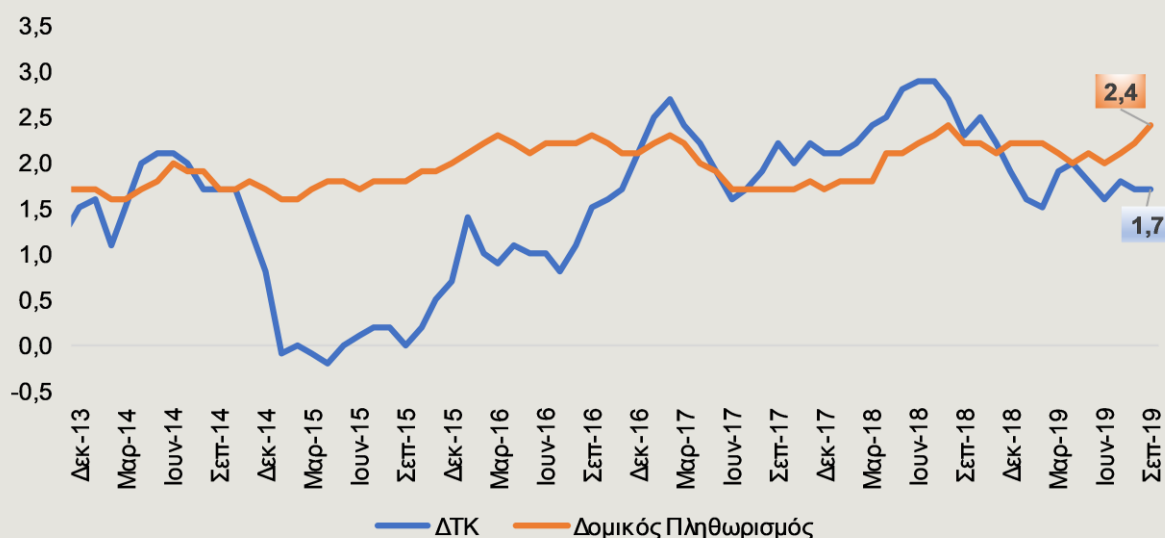
β) Η οικονομία, παρά την επιβράδυνση που κατέγραψε στο δεύτερο τρίμηνο (Q2 2019: +2,0%, Q1 2019: +3,1%, σε ετήσια βάση), εξακολουθεί να μεγεθύνεται με ικανοποιητικό ρυθμό, βασιζόμενη κυρίως στην ισχυρή ιδιωτική κατανάλωση (Q2 2019: +4,6%), επωφελούμενη της επεκτατικής δημοσιονομικής πολιτικής η οποία υιοθετήθηκε στις αρχές του 2018 και η οποία προσδοκείται να επιφέρει ώθηση στην οικονομία μεσοπρόθεσμα.

γ) Η αγορά εργασίας βρίσκεται περί το σημείο πλήρους απασχόλησης, δημιουργώντας ανοδικές πιέσεις στις αποδοχές από εργασία. Ενδεικτικά, τον Σεπτέμβριο, το ποσοστό της ανεργίας διαμορφώθηκε στο 3,5%, επίδοση που αποτελεί χαμηλό 50 ετών, ενώ οι μέσες ωριαίες αποδοχές αυξήθηκαν κατά 2,9%, σε ετήσια βάση.

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Fed (Σεπτέμβριος 2019), το 2019 ο πληθωρισμός και ο δομικός πληθωρισμός θα διαμορφωθούν περί το 1,5% και το 1,8% αντίστοιχα, ενώ το 2020 θα προσεγγίσουν το 1,9% αμφότεροι.

ΓΡΑΦΗΜΑ 9

Εξέλιξη ΔTK και Δομικού Πληθωρισμού (ετήσια ποσοστιαία μεταβολή, μη εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Πηγή:
Bureau of Labor
Statistics

Ζώνη του Ευρώ (ΖτΕ)

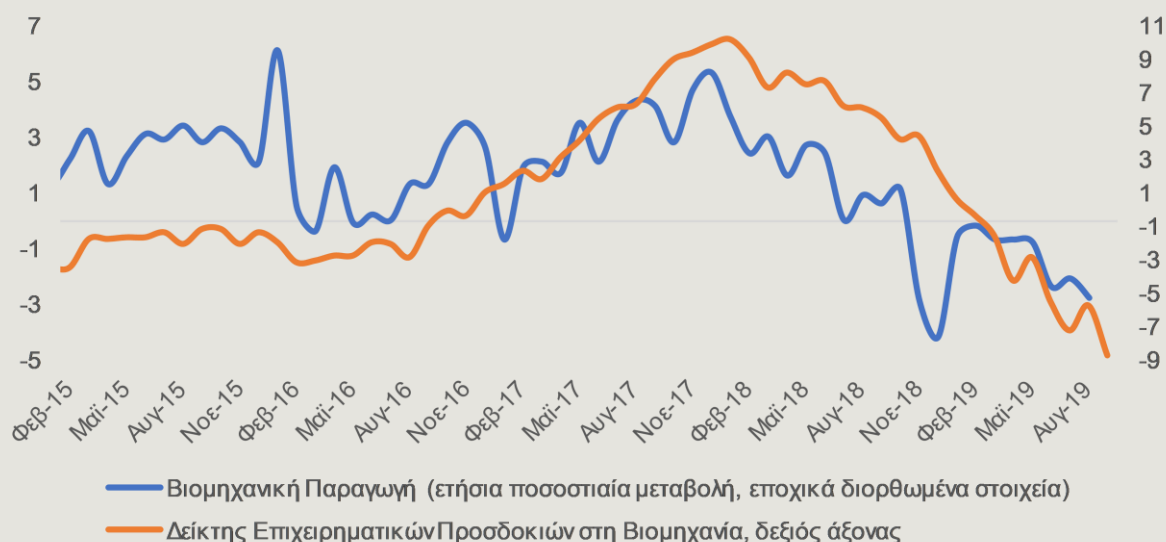
Βιομηχανική Παραγωγή

Η βιομηχανική παραγωγή στη ΖτΕ υποχώρησε κατά 2,8%, σε ετήσια βάση, τον Αύγουστο του 2019, έναντι μείωσης κατά 2,1% (αναθεωρημένη μέτρηση) τον Ιούλιο. Η επίδοση του Αυγούστου είναι κατώτερη των προσδοκιών της αγοράς που προέβλεπε μείωση της τάξης του 2,5%. Η παραγωγή μειώθηκε, σε ετήσια βάση, στην ενέργεια (-3,3%), στα ενδιάμεσα αγαθά (-3,1%), στα κεφαλαιουχικά (-2,9%) και τα μη διαρκή καταναλωτικά αγαθά (-2,0%), ενώ αυξήθηκε στα διαρκή καταναλωτικά αγαθά (+0,4%). Αντίθετα, σε μηνιαία βάση, η βιομηχανική παραγωγή αυξήθηκε κατά 0,4% τον Αύγουστο, έναντι πτώσης κατά 0,4% τον Ιούλιο.

Μεταξύ των κρατών-μελών της Ευρωζώνης για τα οποία υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία, οι μεγαλύτερες ετήσιες αυξήσεις στη βιομηχανική παραγωγή σημειώθηκαν στην Μάλτα (+7,4%), στην Φινλανδία (+4,5%) και στην Λετονία (+2,1%). Αντίθετα, μείωση της παραγωγής καταγράφηκε στην πλειονότητα των κρατών-μελών της Ευρωζώνης, με τις μεγαλύτερες ετήσιες μειώσεις να παρατηρούνται στην Σλοβακία (-8,1%), στην Ιρλανδία (-6,2%) και στην Γερμανία (-5,0%). Αξίζει να αναφερθεί ότι η βιομηχανική παραγωγή της Γερμανίας, η οποία έχει αυξημένη βαρύτητα στη διαμόρφωση του γενικού δείκτη (32,8%), συνεχίζει να εμφανίζεται

ΓΡΑΦΗΜΑ 10

Εξέλιξη Βιομηχανικής Παραγωγής και Δείκτη Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία

Πηγή:
Eurostat

αποδυναμωμένη, παρουσιάζοντας σταθερά από την αρχή του έτους αρνητικούς ετήσιους ρυθμούς μεταβολής, με αποτέλεσμα να συμπαρασύρει προς τα κάτω το σύνολο της βιομηχανικής παραγωγής της Ευρωζώνης.

Συνολικά, κατά το χρονικό διάστημα Ιανουαρίου-Αυγούστου του 2019 η βιομηχανική παραγωγή στη ΖΤΕ έχει υποχωρήσει κατά 1,3%, έναντι ανόδου κατά 2,1%, το αντίστοιχο περυσινό διάστημα. Ο εμπορικός πόλεμος μεταξύ των ΗΠΑ και της Κίνας έχει επιδεινώσει το επιχειρηματικό κλίμα στην ευρωπαϊκή βιομηχανία (Γράφημα 10), πλήττοντας σημαντικά την παραγωγή του κλάδου και καθιστώντας δυσχερή την ανάκαμψή του σε βραχυπρόθεσμο ορίζοντα.

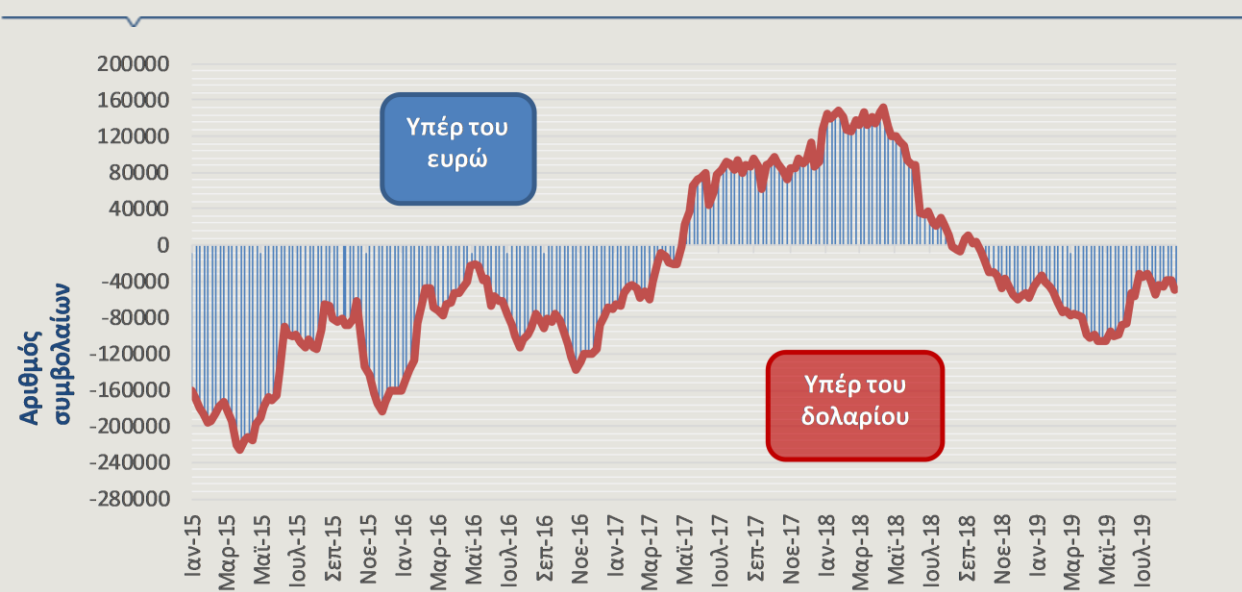
ΑΓΟΡΕΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ & ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

Ισοτιμίες

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Χρηματιστηρίου του Σικάγου, οι συνολικές καθαρές τοποθετήσεις (αγορές μείον πωλήσεις) για μη εμπορικές/κερδοσκοπικές συναλλαγές (specs) στο ευρώ, την εβδομάδα που έληξε την 1η Οκτωβρίου, μειώθηκαν κατά 9.435 συμβόλαια, με αποτέλεσμα οι συνολικές καθαρές θέσεις να διαμορφωθούν στα -75.413 συμβόλαια από -65.978 συμβόλαια την προηγούμενη εβδομάδα (Γράφημα 11). Σημειώνεται ότι πρόκειται για τη δεύτερη εβδομαδιαία μείωση που καταγράφεται από τις 17 Σεπτεμβρίου.

ΓΡΑΦΗΜΑ 11

Specs θέσεις για μη εμπορικές/κερδοσκοπικές συναλλαγές

Πηγή:
CFTC, IMM

Ευρώ (EUR/USD) ► Η ισοτιμία ευρώ-δολαρίου στις 18 Οκτωβρίου στην Ευρώπη διαμορφωνόταν περί τα 1,1119 USD/EUR, με αποτέλεσμα το ευρώ να σημειώνει, από την αρχή του έτους, απώλειες έναντι του δολαρίου (-2,9%), ενώ διαπραγματευόταν υψηλότερα κατά 7,5% από το χαμηλό που είχε καταγράψει στις 3 Ιανουαρίου του 2017 (\$1,0342).

Η άνοδος του ευρώ αποδίδεται στα θετικά νέα από το Ηνωμένο Βασίλειο σε σχέση με το Brexit, καθώς και στην ειδησεογραφία για την εμπορική αντιπαράθεση μεταξύ των Ηνωμένων Πολιτειών και της Κίνας. Οι εν λόγω εξελίξεις αναμένεται να καθορίσουν τις τάσεις των αγορών σε βραχυπρόθεσμο ορίζοντα. Τα δημοσιεύματα περί μιας εμπορικής συμφωνίας μεταξύ των Ηνωμένων Πολιτειών και της Κίνας την περασμένη εβδομάδα επέφεραν ένα κλίμα αισιοδοξίας στους συμμετέχοντες στην αγορά, ωστόσο η έλλειψη λεπτομερειών γύρω από τη συμφωνία περιόρισε τον ενθουσιασμό.

Θετικά επιδρά στο ευρώ η ανακοίνωση του δείκτη βιομηχανικής παραγωγής στην Ευρωζώνη. Ειδικότερα, η βιομηχανική παραγωγή στην Ευρωζώνη βελτιώθηκε τον Αύγουστο, σε μηνιαία βάση, καθώς κατέγραψε σύμφωνα με την Eurostat άνοδο κατά 0,4%, έναντι εκτίμησης της αγοράς για αύξηση 0,3% και υποχώρησης κατά -0,4% που είχε σημειώσει τον προηγούμενο μήνα.

Στις ΗΠΑ, υπό τις επικρατούσες συνθήκες στην οικονομία των ΗΠΑ, μια νέα μείωση επιτοκίων, μέχρι το τέλος του έτους, έχει αρχίσει να συγκεντρώνει σχετικά μεγάλη πιθανότητα. Επισημαίνεται ότι η προθεσμιακή αγορά στις 16 Οκτωβρίου (CME FedWatch) εκτιμούσε την πιθανότητα μείωσης των επιτοκίων κατά 0,25% από την Επιτροπή Νομισματικής Πολιτικής (FOMC) στη συνεδρίαση της 11^{ης} Δεκεμβρίου σε 62,9%.

Η δημοσιοποίηση των πρακτικών της τελευταίας συνεδρίασης στις 11-12 Σεπτεμβρίου του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ ήταν σε πλήρη ταύτιση με δημοσίευμα των Financial Times που είχε προηγηθεί και αποκάλυψε τη διχογνωμία των μελών του ΔΣ της ΕΚΤ και ότι ορισμένα μέλη του Συμβουλίου είχαν προετοιμασθεί να υποστηρίξουν μια μεγαλύτερη μείωση των επιτοκίων προκειμένου να μην προβεί η ΕΚΤ σε νέο κύκλο ποσοτικής χαλάρωσης.

Ελβετικό Φράγκο (CHF) ► Το ευρώ, σε εβδομαδιαία βάση, εμφανίζεται ενισχυμένο έναντι του φράγκου, κινούμενο στην περιοχή των 1,0997 φράγκων (18.10.2019). Το ευρώ σημειώνει, από την αρχή του έτους, απώλειες έναντι του φράγκου, της τάξης του 2,4%.

Βάσει των δημοσιευθέντων νομισματικών στοιχείων της SNB την προηγούμενη εβδομάδα, πιθανολογείται ότι δεν υπήρξε παρέμβαση της στην αγορά συναλλάγματος για αποτροπή ενίσχυσης του φράγκου, καθώς το ποσό των μετρητών που οι εμπορικές τράπεζες της Ελβετίας είχαν καταθέσει στην SNB αυξήθηκε οριακά σε 592,24 δισ. φράγκα την εβδομάδα που έληξε στις 11 Οκτωβρίου έναντι 592,16 δισ. φράγκων την εβδομάδα μέχρι και τις 4 Οκτωβρίου.

Στερλίνα (GBP) ► Η στερλίνα, στις 18 Οκτωβρίου, εμφάνιζε θετική εικόνα, σε εβδομαδιαία βάση, καθώς κατέγραφε κέρδη τόσο έναντι του δολαρίου-ΗΠΑ (1,2881 USD/GBP), όσο και έναντι του ευρώ (0,8638 GBP/EUR). Σημειώνεται ότι, από την αρχή του έτους, η στερλίνα καταγράφει κέρδη 3,7% έναντι του ευρώ και κέρδη 0,82% έναντι του δολαρίου. Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι η στερλίνα σημείωσε υψηλό πέντε μηνών έναντι του δολαρίου (1,2990 USD/GBP) στις 17 Οκτωβρίου.

Η στερλίνα σημείωσε σημαντική άνοδο έναντι του δολαρίου, καθώς Ηνωμένο Βασίλειο και Ευρωπαϊκή Ένωση κατέληξαν σε μια αναθεωρημένη συμφωνία αποχώρησης (Brexit). Τα κύρια σημεία της νέας συμφωνίας είναι τα εξής:

- Αποφυγή τελωνειακών συνόρων στη νήσο της Ιρλανδίας, διασφαλίζοντας, ότι η Βόρεια Ιρλανδία παραμένει μέρος του τελωνειακού εδάφους του Ηνωμένου Βασιλείου.
- Ο ΦΠΑ που θα ισχύει στη Βόρεια Ιρλανδία, θα είναι σύμφωνα με τους κανόνες της ενιαίας αγοράς της ΕΕ.
- Το Ηνωμένο Βασίλειο (συμπεριλαμβανομένης της Β.Ιρλανδίας) θα μπορεί να υπογράψει εμπορικές συμφωνίες με τρίτες χώρες.
- Η μελλοντική οικονομική σχέση ΕΕ-Ηνωμένου Βασιλείου θα στηρίζεται σε μια συμφωνία ελεύθερων συναλλαγών, με μηδενικούς δασμούς και ποσοστώσεις.

Η προγραμματισμένη ψηφοφορία για την έγκριση της προωθούμενης συμφωνίας στις 19 Οκτωβρίου δεν πραγματοποιήθηκε, καθώς προηγήθηκε η έγκριση από τη Βουλή των Κοινοτήτων της τροπολογίας του πρώην Συντηρητικού βουλευτή Oliver Letwin, η οποία προβλέπει ότι ακόμη και στην περίπτωση που το Κοινοβούλιο εγκρίνει τη νέα συμφωνία, ο πρωθυπουργός θα πρέπει να ζητήσει παράταση στο Brexit μέχρι να ολοκληρωθεί το νομοθετικό πλαίσιο για την αποχώρηση από τη Βουλή των Λόρδων και τη Βουλή των Κοινοτήτων. Ο πρωθυπουργός του Ηνωμένου Βασιλείου θα ζητήσει τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας με αποκλειστική επιλογή την ψήφο υπέρ ή κατά- χωρίς δηλαδή την «τροπολογία Letwin», ωστόσο απαιτείται η συγκατάθεση του προέδρου της Βουλής. Σύμφωνα με την εφημερίδα Sunday Times, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα δώσει παράταση στο Brexit μέχρι το Φεβρουάριο, εάν ο πρωθυπουργός του Ηνωμένου Βασιλείου δεν κατορθώσει εντός της εβδομάδας να εξασφαλίσει την έγκριση της Βουλής των Κοινοτήτων.

Σωρευτικά, η στερλίνα, από την ημέρα διεξαγωγής του δημοψηφίσματος της 23ης Ιουνίου 2016, έχει διολισθησει κατά 13,0% έναντι του δολαρίου και κατά 12,7% έναντι του ευρώ. Σε επίπεδο ανάληψης επενδυτικού κινδύνου, το ασφάλιστρο κινδύνου (CDS-Credit Default Swaps) πενταετούς διάρκειας στις 18 Οκτωβρίου διαμορφωνόταν σε 31,3 bps, από 34,3 bps στις 9 Οκτωβρίου.

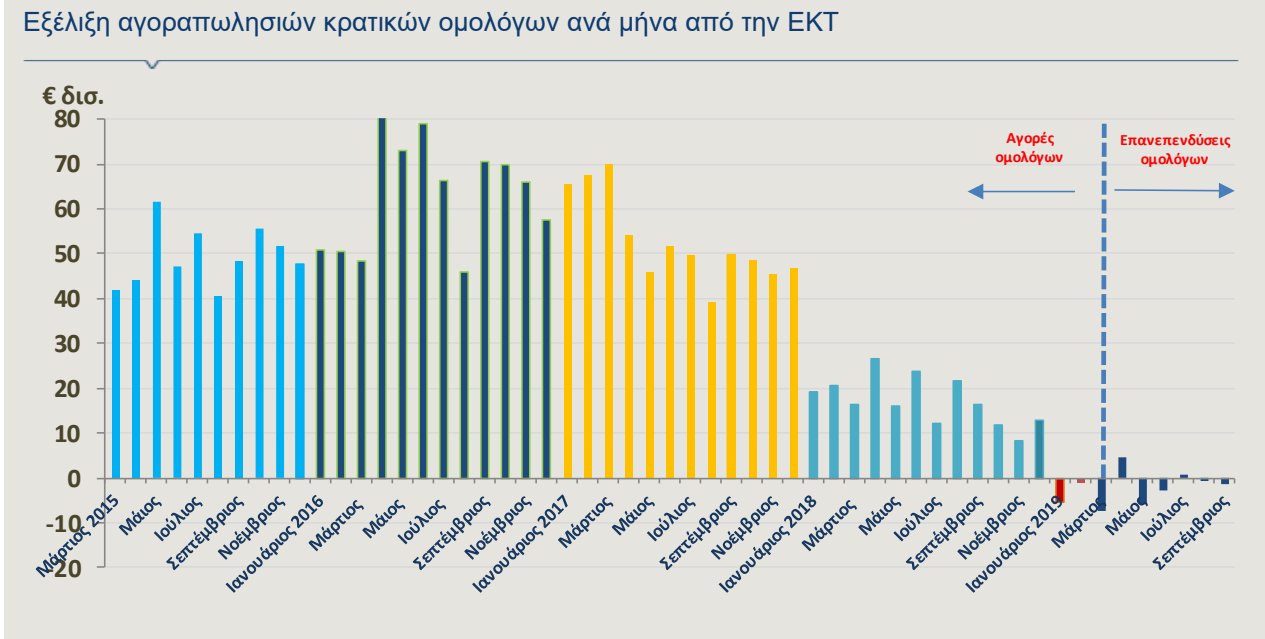
Αγορές ομολόγων – Χαρτοφυλάκιο κρατικών ομολόγων Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ)

Η αξία του χαρτοφυλακίου κρατικών ομολόγων της ΕΚΤ (Γράφημα 12), που έχει προέλθει από την εφαρμογή του προγράμματος ποσοτικής χαλάρωσης (QE), για την εβδομάδα μέχρι τις 11 Οκτωβρίου, διαμορφώθηκε στα Ευρώ 2.088 δισ. Η ΕΚΤ προέβη σε πωλήσεις καλυμμένων ομολόγων, αξίας Ευρώ 260 εκατ. και αγορές Asset-Backed Securities, αξίας Ευρώ 474 εκατ. Επιπροσθέτως, η ΕΚΤ την προηγούμενη εβδομάδα

πραγματοποίησε αγορές εταιρικών και ασφαλιστικών ομολογιακών τίτλων, αξίας Ευρώ 514 εκατ., ενώ η συνολική αξία του εν λόγω χαρτοφυλακίου διαμορφώθηκε περί τα Ευρώ 178 δισ.

ΓΡΑΦΗΜΑ 12

Πηγή:
Ευρωπαϊκή
Κεντρική
Τράπεζα, Alpha
Bank

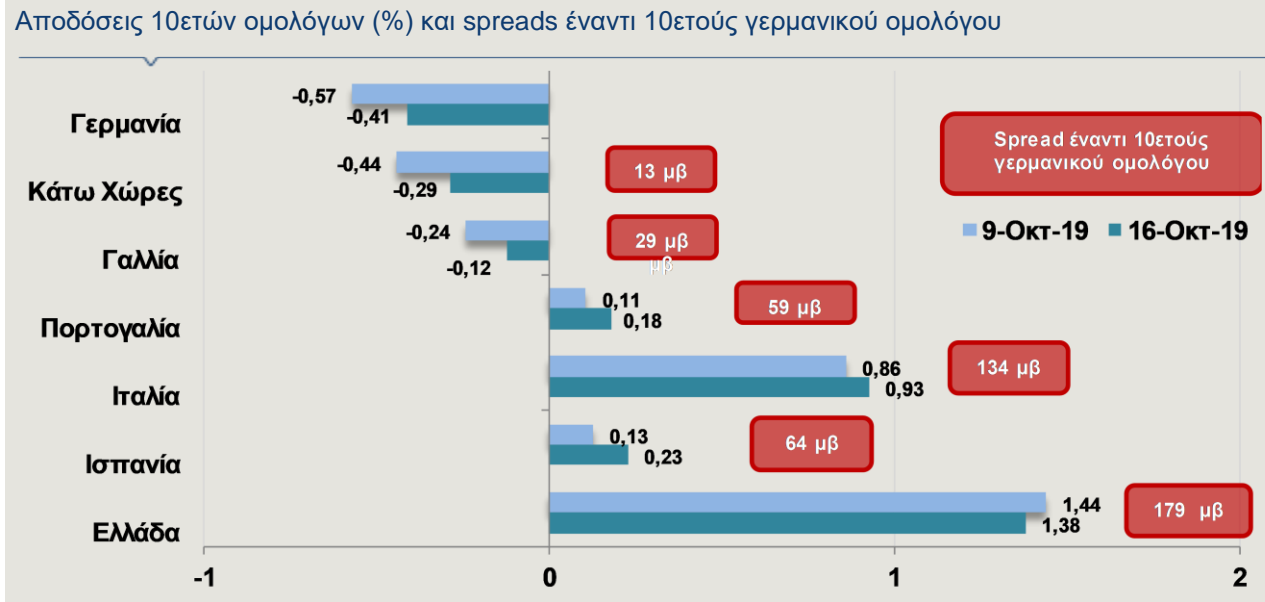

Στην ελληνική αγορά ομολόγων, το εύρος της απόδοσης του δεκαετούς κρατικού ομολόγου λήξης 12 Μαρτίου 2029 με κουπόνι 3,875%, διαμορφωνόταν τις πρωινές ώρες της 16ης Οκτωβρίου μεταξύ 1,37%-1,39%. Η διαφορά απόδοσης μεταξύ του δεκαετούς ομολόγου της Ελλάδας και του δεκαετούς ομολόγου της Γερμανίας (spread) ανήλθε στις 179 μονάδες βάσης. Παράλληλα, η απόδοση του δεκαετούς ομολόγου της Γερμανίας, ως σημείο αναφοράς του κόστους δανεισμού της Ζώνης του Ευρώ, υποχώρησε στο -0,41% (Γράφημα 13). Οι αποδόσεις των κρατικών ομολόγων στη Ζώνη του Ευρώ σημείωσαν άνοδο, λόγω της θετικής ειδησιογραφίας περί επικείμενης αναθεωρημένης συμφωνίας Ευρωπαϊκής Ένωσης και Ηνωμένου Βασιλείου για το Brexit, γεγονός που ενθάρρυνε την ανάληψη κινδύνου από τους συμμετέχοντες στην αγορά και μειώνει την αβεβαιότητα σχετικά με τις παγκόσμιες οικονομικές προοπτικές.

Τα γερμανικά κρατικά ομόλογα, που θεωρούνται ασφαλείς επενδυτικές τοποθετήσεις, κατέγραψαν σημαντικές απώλειες στις τιμές τους. Ειδικότερα, η απόδοση του δεκαετούς ομολόγου αυξήθηκε σε διάστημα λίγων ημερών κατά 15 μονάδες βάσης (ή 0,15%). Η πτώση των γερμανικών κρατικών ομολόγων ώθησε τις αποδόσεις σε άλλα ομόλογα της Ζώνης του Ευρώ να αυξηθούν κατά περίπου 1 μονάδα βάσης (ή 0,01%). Το δεκαετές ομόλογο της Πορτογαλίας στις 16 Οκτωβρίου κατέγραφε απόδοση 0,18%, της Ισπανίας 0,23% και της Ιταλίας 0,93%. Η διαφορά απόδοσης του δεκαετούς πορτογαλικού ομολόγου σε σχέση με την αντίστοιχη του γερμανικού υποχώρησε στις 59 μ.β. και του δεκαετούς ιταλικού ομολόγου στις 134 μ.β. Η απόδοση του δεκαετούς ομολόγου των ΗΠΑ διαμορφωνόταν στο 1,75% στις 16 Οκτωβρίου.

ΓΡΑΦΗΜΑ 13

Πηγή:
Bloomberg,
Alpha Bank

Η Ελληνική Οικονομία σε Αριθμούς

Ετήσια στοιχεία	2014	2015	2016	2017	2018	Ετήσιες Μεταβολές
ΑΕΠ (% ετήσια μεταβολή, σταθερές τιμές 2010)	0,7	-0,4	-0,2	1,5	1,9	
Ιδιωτική Κατανάλωση	0,6	-0,2	0,0	0,9	1,1	
Δημόσια Κατανάλωση	-1,4	1,6	-0,7	-0,4	-2,5	
Ακαθάριστες Επενδύσεις Παγίου Κεφαλαίου	-4,7	0,7	4,7	9,1	-12,2	
Εξαγωγές Αγαθών & Υπηρεσιών	7,7	3,1	-1,8	6,8	8,7	
Εισαγωγές Αγαθών & Υπηρεσιών	7,7	0,4	0,3	7,1	4,2	
Γεν. Δκτ Τιμών Καταναλωτή (% ετ. μεταβ., μ.ο. έτους)	-1,3	-1,7	-0,8	1,1	0,6	
Ανεργία (% , μέσο έτους)	26,5	24,9	23,5	21,5	19,3	
Πρωτογενές Ισοζύγιο της Γεν. Κυβέρνησης (% ΑΕΠ) *	0,3	-2,1	3,6	3,9	4,4	
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	178,9	175,9	178,5	176,2	181,1	
Ισοζύγιο Τρεχ. Συναλλαγών (% ΑΕΠ)	-1,6	-0,8	-1,7	-1,8	-2,9	

Δείκτες Οικονομικής Συγκυρίας	2018	2018	2019		2019	Τριμηνιαία στοιχεία (% ετήσιες μεταβολές)
		Q4	Q1	Q2	Τελευταία διαθέσιμη περίοδος	
Οικονομική Δραστηριότητα (% ετήσια μεταβολή)						
Όγκος Ιαν. Εμπορίου (εκτός καυσίμων-λιπ/κών)	1,7	-0,1	-1,4	-1,0	-1,6 (Ιαν.-Ιουλ.)	
Νέες εγγραφές Επιβατηγών Αυτοκινήτων	25,8	14,5	4,9	13,5	13,4 (Ιαν.-Σεπτ.)	
Ιδιωτική Οικοδομική Δραστ/τα (όγκος σε χιλ. m³)	22,6	35,6	-18,1	2,5	-1,4 (Ιαν.-Ιουλ.)	
Βιομηχανική Παραγωγή: Μεταποίηση	2,8	3,3	1,8	2,6	1,6 (Ιαν.-Αυγ.)	
Δείκτες Προσοδικιών						
Δείκτης Υπευθ. Προμηθειών στη μεταποίηση PMI	54,1	53,6	54,2	54,4	53,6 (Σεπτ.)	
Δείκτης Οικονομικού Κλίματος	102,1	100,8	100,7	100,7	107,2 (Σεπτ.)	
Δείκτης Επιχ/κών Προσοδικιών στη Βιομηχανία	102,8	97,7	101,8	103,8	106,8(Σεπτ.)	
Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών	-44,0	-32,6	-31,1	-29,4	-6,8 (Σεπτ.)	
Πιστωτική Επέκταση, (% ετήσια μεταβολή, τέλος περιόδου)						
Ιδιωτικός Τομέας	-1,1	-1,1	-0,6	-0,2	-0,1 (Αυγ.)	
Επιχειρήσεις (μη χρηματοπιστωτικές)	0,3	0,3	1,6	2,5	2,9 (Αυγ.)	
- Βιομηχανία	-0,6	-0,6	0,7	-0,9	-0,4 (Αυγ.)	
- Κατασκευές	-0,4	-0,4	-0,2	0,2	0,4 (Αυγ.)	
- Τουρισμός	3,6	3,6	4,3	4,9	3,9 (Αυγ.)	
Νοικοκυριά	-2,2	-2,2	-2,3	-2,6	-2,8 (Αυγ.)	
- Καταναλωτικά Δάνεια	-0,8	-0,8	-0,7	-0,9	-1,0 (Αυγ.)	
- Στεγαστικά Δάνεια	-2,8	-2,8	-2,9	-3,1	-3,2 (Αυγ.)	
Τιμές και Αγορά Εργασίας						
Δκτ Τιμών Καταναλωτή (% ετ. μετ., μ.ο. περιόδου)	0,6	1,1	0,7	0,3	-0,1 (Σεπτ.)	
Δκτ Τιμών Διαμερισμάτων, (% ετήσια μεταβολή)	1,7	2,9	4,9	7,7	7,7 (Β' τρίμ.)	
Ανεργία (%)	19,3	18,6	18,4	17,2	16,9 (Ιουλ.)	
ΑΕΠ (% ετήσια μεταβολή, σταθερές τιμές 2010)						
Ιδιωτική Κατανάλωση	1,1	1,0	0,5	-0,7	-0,7 (Β' τρίμ.)	
Δημόσια Κατανάλωση	-2,5	-1,4	-1,4	5,3	5,3 (Β' τρίμ.)	
Επενδύσεις	-12,2	-26,5	8,3	-5,8	-5,8 (Β' τρίμ.)	
Εξαγωγές Αγαθών & Υπηρεσιών	8,7	10,2	4,3	5,4	5,4 (Β' τρίμ.)	
Εισαγωγές Αγαθών & Υπηρεσιών	4,2	2,2	9,8	3,7	3,7 (Β' τρίμ.)	

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, ΕΛΣΤΑΤ, ΙΟΒΕ, IHS Markit

* Χωρίς την επίπτωση της υποστήριξης των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων

¹ Πρόκειται για τον Πυρήνα του Πληθωρισμού, ο οποίος σύμφωνα με τον ορισμό της ΕΛΣΤΑΤ υπολογίζεται από το Δείκτη Τιμών Καταναλωτή εξαιρώντας τις ομάδες: Διατροφή και μη αλκοολούχα ποτά, Αλκοολούχα ποτά, Καπνός και Προϊόντα Ενέργειας.

² Ο Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή διασφαλίζει τη συγκρισιμότητα μεταξύ των χωρών της ΕΕ-28. Οι κύριες διαφορές μεταξύ του εναρμονισμένου και του εθνικού δείκτη είναι:

- Το έτος αναφοράς του ΕνΔΤΚ είναι το 2015=100,0 και του εθνικού ΔΤΚ το 2009=100,0.
- Ο ΕνΔΤΚ καλύπτει τις καταναλωτικές δαπάνες που πραγματοποιούνται στην οικονομική επικράτεια της Χώρας από μόνιμους ή μη μόνιμους κάτοικους, ενώ ο εθνικός ΔΤΚ καλύπτει τις καταναλωτικές δαπάνες των ιδιωτικών νοικοκυριών μόνιμων κατοίκων στην οικονομική επικράτεια και στην αλλοδαπή.
- Οι συντελεστές στάθμισης των ειδών του ΕνΔΤΚ υπολογίζονται βάσει στοιχείων των Εθνικών Λογαριασμών και της Έρευνας Οικογενειακών Προϋπολογισμών (ΕΟΠ), ενώ του εθνικού ΔΤΚ υπολογίζονται βάσει στοιχείων της ΕΟΠ.

Το παρόν δελτίο εκδίδεται από την Alpha Bank και έχει αποκλειστικά ενημερωτικό χαρακτήρα. Οι πληροφορίες που περιέχει προέρχονται από πηγές που θεωρούνται αξιόπιστες αλλά δεν έχουν επαληθευτεί από την Alpha Bank και αποτελούν έκφραση γνώμης βασισμένη σε διαθέσιμα δεδομένα μιας συγκεκριμένης ημερομηνίας. Το παρόν δεν αποτελεί συμβουλή ή σύσταση ούτε προτροπή για την διενέργεια οποιασδήποτε συναλλαγής και ως εκ τούτου δεν έχουν ληφθεί υπόψη παράγοντες όπως, η γνώση, η εμπειρία, η χρηματοοικονομική κατάσταση και οι επενδυτικοί στόχοι ενός εκάστου των δυνητικών ή/και υφιστάμενων πελατών και δεν έχουν ελεγχθεί για πιθανή φορολόγηση του εκδότη στην πηγή ούτε και για άλλη, περαιτέρω, φορολογική συνέπεια εκ της συμμετοχής σ' αυτά. Επίσης δεν συνιστά έρευνα στον τομέα των επενδύσεων κατά την έννοια της ισχύουσας νομοθεσίας και ως εκ τούτου δεν έχει συνταχθεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις του νόμου για τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας της έρευνας στον τομέα των επενδύσεων. Η Alpha Bank δεν υποχρεούται να επικαιροποιεί ή να αναθεωρεί το δελτίο αυτό ούτε να προβαίνει σε ανακοινώσεις ή ειδοποιήσεις σε περίπτωση που οποιοδήποτε στοιχείο, γνώμη, πρόβλεψη ή εκτίμηση που περιέχεται σε αυτό μεταβληθεί ή διαπιστωθεί εκ των υστέρων ως ανακριβής. Τυχόν δε προβλέψεις επί του παρόντος δελτίου για την πορεία των αναφερόμενων σε αυτό οικονομικών μεγεθών αποτελούν εκτιμήσεις της Alpha Bank βασισμένες στα δεδομένα που περιλαμβάνονται στο δελτίο. Η Alpha Bank και οι θυγατρικές της, καθώς επίσης τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τα στελέχη και οι υπάλληλοι αυτών δεν παρέχουν καμία διαβεβαίωση ούτε εγγυώνται την ακρίβεια, την πληρότητα και την ορθότητα των πληροφοριών που περιέχονται και των απόψεων που διατυπώνονται στο παρόν ή την καταλληλότητά τους για συγκεκριμένη χρήση και δεν φέρουν καμία ευθύνη για οποιαδήποτε άμεση ή έμμεση ζημία θα μπορούσε τυχόν να προκύψει σε σχέση με οποιαδήποτε χρήση του παρόντος και των πληροφοριών που περιέχει εν όλω ή εν μέρει. Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή αναδημοσίευση αυτού του δελτίου ή τμήματός του πρέπει υποχρεωτικά να αναφέρει την Alpha Bank ως πηγή προελεύσεώς του